No. 2097 Zaterdag 15 Maart 1924. 41ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

Bureau van dit blad: St. Elisabeth's Gasthuis.
Administratie: St. Thomas-college.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 7½ cts.

De Loge en de Politiek.

Het is opmerkelijk dat zij, die het hardste schreeuwen over het verfoeielijke der leuze: *het doel heiligt de middelen*, en ze voortdurend aan anderen in de schoenen wringen, over het algemeen zelfs zoo weinig kieskeurig zijn in de middelen om tot hun doel te geraken.

Het is bijna een jaar geleden, dat een deskundige en onverdachte getuige, nl. de Utrechtsche Hoogleeraar, Prof. J. DE LOUTER in de liberale *Nieuwe Courant* van 24 Maart het volgende schreef:

„Een der hoofoorzaken van den bitteren kamp (tusschen Frankrijk en Duitschland) ligt opgesloten in de verfoeielijke leuze: *het doel heiligt de middelen*.

TEN ONRECHTE wordt zij (nl. deze leuze) *veelal toegeschreven aan de Jesuiten als brandmerk eener meer verdachte dan gekende orde*. Wel verre van een onderscheidingsteeken in den godsdienststrijd vormt zij schering en inslag van de staatkunde aller tijden. Hoogtij vierde zij in de donkere geschiedenis der laatste tien jaren. De wereldoorlog wemelt van voorbeelden harer toepassing."

Nu is het volstrekt geen geheim meer, dat niemand meer invloed geoefend heeft op de politiek, voornamelijk in Italië en Frankrijk, dan juist de vrijmetselarij.

Dat de Vrijmetselarij zich niet zou afgeven met politiek — zooals sommige Br.·. weleens bij hoog en laag beweren — is volkomen in strijd met een alom bekende waarheid, zooals èn feiten èn ook uitlatingen van maçons zelven duidelijk leeren. Vooral in de zuidelijke landen en niet het minst in Italië en Frankrijk speelde de Vrijmetselarij sedert lang een beduidende rol op politiek gebied.

Reeds in het jaar 1723 constateerde een vrijmetselaar in zijn werk: *Oude Plichten*, art. 6, § 2, dat in de Loges de politiek slechts in zoover verboden is, als zij aanleiding kan geven om den vrede onder de Broeders te verstoren of hen te compromitteeren tegenover publiek en overheid.

In *het Maçonniek Weekblad* van 27 April 1891 klinkt het dan ook klaar en helder: „Neen, men kan Staatkunde „en Vrijmetselarij niet scheiden! Dat „te beproeven is in uw eigen vleesch „snijden en ons eigen doodvonnis uit„spreken."

Dat dit niet-scheiden van Staatkunde en Vrijmetselarij ijverig door de Logebroeders in praktijk is gebracht, leeren onder de vele landen ook duidelijk de laatste decennia van Frankrijks historie. De lezer zal zich nog wel herrinneren dat verregaande staaltje van maçonnieke onverdraagzaamheid en brutaliteit, het in-schandelijk fiches-systeem, door de Fransche loge indertijd op touw gezet, om iedere officier van leger en vloot, die het waagde naar de kerk te gaan, ter tuchtiging aan te klagen.

Om onder 't overvloedig feitenmateriaal van maçonnieke politiekerij nog een enkel aan te halen, het volgende:

Hoewel de Engelsche Vrijmetselarij er niet weinig groot op gaat — of althans ging — méér christelijk gebleven te zijn dan hun Broeders aan de overzijde van het Kanaal, toch jubelde ze den Portugeeschen Grootmeester Br.·. Magelhaes Lima toe, overlaadde hem zelfs met groote eerbetuigingen, nadat door de vrijmetselaars-politiek de vrijmetselaars-republiek in Portugal tot stand was gekomen, het arme land, — helaas! — [illegible] verduidelijk bewezen hebben.

In de Vrijmetselarij zijn drie typen te onderscheiden: de Britsche, de Germaansche en de Romaansche. Deze laatste, waartoe natuurlijk de Italiaansche behoort, heeft zich zeker het meest op politiek terrein bewogen. Daarom hebben de Duitsche Broeders er meer dan eens op gewezen — om zich voor hun landgenooten niet te compromitteeren — dat zij zich niet verantwoordelijk willen stellen voor wat de Romaansche maçons op hun geweten dorsten te nemen. Zóó zeide nog in 1916 BR.·. TECHOW, op 11 Maart van dat jaar tot nationalen Grootmeester gekozen van de toonaangevende Grootloge te Berlijn: *Zu den drei Weltkugeln*: „Wij ondervinden dagelijks — aldus op dien dag Grootmeester Techow — „dat onze tegen„standers reeds nu pogen om ons „mede verantwoordelijk te stellen „voor de daden der Fransche en Ita„liaansche Vrijmetselarij, ofschoon zij „vergoelijkend toegeven, dat de Duit„sche Vrijmetselarij en de Romaansche „geheel verschillend zijn."

Aldus in het Berlijnsche Vrijmetselaarsorgaan *der Herold* van 24 April 1916.

Dat *„geheel verschillend zijn"* moet men niet al te zeer *au serieux* nemen. Verschil in graad is nog geen verschil in wezen, zoo min als verschil in accidenteele toevallige punten. In zijn Encycliek *Humanum Genus* van 20 April 1884 merkte Paus XIII dit ook al op.

Ondertusschen staat het vast, dat de Duitsche maçonnerie althans eenigen tijd lang minder heftig was in haar optreden dan de Romaansche. Vóór 1874 weigerde ze zelfs betrekkingen te onderhouden met het Groot Oosten van Italië wegens deszelfs politieke woelingen. Maar toen later in Duitschland ds *Kultuurkampf* losbrak tegen de Katholieke Kerk, werden in 't belang van dien anti-christelijken strijd de betrekkingen weer aangeknoopt. Wel teekenend voor de gezindheid der maçonnieke broeders te[illegible]. Zóó ook werden Pilatus en Herodes, te voren vijanden, wederom vrienden bij de veroordeeling van Christus.

Ook werd o. a. de verachtelijke fiches-zaak der Fransche Vrijmetselarij vergoelijkt door de Duitsche Loge. De maçonnieke *Der Herold* van Berlijn toch durfde daarover schrijven: „De fiches-zaak is een misdaad, welke van het standpunt der absolute moraal verwerpelijk schijnt.... Maar een moreel betwistbare handeling kan politiek noodzakelijk worden, wanneer men een tegenstander bestrijdt, die het bestaan van den staatsvorm.... met den ondergang dreigt en bereid is zijn plan met alle geoorloofde en ongeoorloofde middelen door te zetten; dan kan de moraal wel eens het gelaat moeten bedekken."

Waarlijk een fijn staaltje van maçonnieke [illegible] toepassing van de schandelijke leuze: *het doel heiligt de middelen*.

Een oud-bekende.

Volgens *de Surinamer* heeft de Heer H. L. BIERMAN, majoor-commandant der troepen in Suriname, telegraphisch bericht ontvangen, dat zijn detacheering aldaar tot het voorjaar van 1925 verlengd is.

A visit to Saba, Dutch West-Indies

by

Dr. J. H. Howell.

(Onlangs bezocht DR. J. A. HOWELL van St. Kitts het eiland Saba. Naar aanleiding van dat bezoek schreef hij onderstaand artikel, dat hij aan onze Redactie stuurde met verzoek het in ons blad op te nemen, waaraan wij met genoegen voldoen.)

On arriving at the island of Saba, wich is usually reached by sailing vessels plying from St. Kitts, one wonders how and where landing could be effected, as the Island presents the appearance of a rough rock with steep slopes evident everywhere except at

Vastenavond.

(Naar het Fransch van FRANÇOIS VEUILLOT).

't Gesprek liep over den ex-priester Quartimond, den armen afvallige, wiens venijnig en twijfelzaaiend boekje: *„Hoe ik mijn geloof verloor,"* zooveel van zich deed spreken en zooveel kwaad stichtte.... en die eenige jaren geleden plotseling onder eenigszins geheimzinnige omstandigheden verdween.

„Gij moet hem gekend hebben," zei een der gasten tot Jean Primart, den journalist, vroeger vrijdenker, nu vurig katholiek.

„Of ik hem gekend heb? Dat [illegible] ik meenen! Door hem ben ik bekeerd!"

Daar werd van alle zijden gevraagd: „Hij u bekeerd? En uw bekeering is van veel jongeren datum dan zijn afval?"

„Hij heeft me dan ook niet tot God teruggevoerd in den tijd dat hij nog priester was. Hij heeft me 't geloof weergegeven, toen hij 't zelf niet meer had, of tenminste beweerde het verloren te hebben. Maar dat is een heele geschiedenis."

„Wel, vertel ons die eens!"

Eenige oogenblikken bedenken en Jean Primart besloot aan hun verzoek te voldoen.

„Ik moet u waarschuwen dat het geen vroolijk verhaal is, eerder wat akelig. En op mijzelven heeft het zoo'n diepen indruk gemaakt, dat ik er tot heden nog met niemand over gesproken heb. Maar aan uw oogen zie ik, dat ge er naar hunkert. En bovendien, waarom zou 'k er niet over praten?" zei Primart met een schouderóphalen.

„Wel, de gebeurtenis, die mij bekeerde, was dezelfde, die den armen afgevallen priester deed verdwijnen. 'k Had Quartimond ontmoet op 't redactiebureau van *La Libre Pensée*, waarvan ik toen hoofdredacteur was; en hij leverde mij enkele artikels.

„Zijn zonderlinge manier van optreden, en zijn tragische gelaatstrekken, zijn barsch karakter zelf en dan vooral die gloeiende, bijtende taal, die in uw ingewanden invreet en u de overtuiging als 't ware in den geest inboorde, dat alles had me tot hem aangetrokken. Kortom, we waren nader met elkaar in kennis [illegible]

„Ik vertel u niets nieuws, als ik zeg, dat hij een ongebonden leven leidde en dat zijne heftige aanvallen tegen 't geloof samengingen met uitspattingen van allerlei aard.

„Naderhand hebben enkele kleine bizonderheden, die mij, toen 'k nog vrijdenker was, ontgaan waren, maar na mijne bekeering weer voor mijn geest opdoemden, mij de reden doen kennen van dit onbezonnen, dikwijls zelfs woeste gedrag. Te midden der vermaken werd de afvallige priester nu en dan ten prool aan een plotseling opkomend gevoel van allerheftigste droefenis, van bitterheid tot walgens toe.

„Later begreep ik dat hij in zijn diepste wezen, het geloof niet had verloren. De ongelukkige moest, willens of niet, aan God gelooven. En op sommige oogenblikken steeg hem 't geloof, als een verstikkende bloedgolf, van 't hart naar de hersenen. De springvloed van trots en van hartstocht, die hem in zijn afval had medegesleurd, had niet de laatste wortelen weten uit te roeien van 't geloof, dat in 't diepste van zijn ziel gegrondvest was. Toen hij dan ook met een haast duivelsche verwoedheid tegen den godsdienst te keer ging, was 't niet zoozeer de geloofshaat, als wel de behoefte van zich wijs te maken dat hij niets geloofde, die hem aanzette tot die heftige aanvallen. Hij zocht niet het geloof bij anderen uit te roeien, uit zijn eigen ziel wilde hij het rukken. En als hij viel in zonde en er zich in wentelde als een zwijn in het vuil, dat was niet zingenot maar vergetelheid zijn streven.

„En 't was juist die vergetelheid, die verstrooiing, die verdooving van 't geweten, welke hij op een vastenavond nu vier jaar geleden zocht bij, bijna afbedelde van het al te uitgelaten gezelschap, door hem ten zijnent uitgenoodigd."

't Souper was in vollen gang en de hoofden waren verhit van den wijn. Min of meer gewaagde aardigheden wisselden af met gesprekken, waarin de welsprekendheid te warm klonk, of met te diep philosophische paradoxen.

Opeens begon Quartimond, ik weet niet meer naar aanleiding waarvan, ons te vertellen, dat hij zijn laatsten priestertoog nog bewaard had.

„Ja 'k heb 'm nog," zei hij, terwijl de gasten lachten met een gegrinnik en een vroolijkheid, die gemaakt klonken, „'k heb hem bewaard als een talisman.

„Dat is mijn laatste bijgeloovigheid. Nu en dan trek ik hem aan, als ik een heftig artikel tegen de Kerk wil schrijven en mijn verbeelding me te koud toeschijnt. Dan voel ik om zoo te zeggen een dolheid in mij varen, die me gedachten ingeeft; 't komt me voor als kleefde de toog aan mijne schouders, en dat zweept me op tot een woede, die me duivelsche gedachten inblaast. En dan, na afloop, scheur ik den toog van me af, gooi hem op den grond en trap er op, ... en dat is me een heerlijk genot."

En toen Quartimond met roodbeloopen oogen en onwillekeurig verwrongen gelaatstrekken die woorden geuit had, dronk hij met een teug een vol glas champagne leeg.

„He, daar valt me wat in," zei een der gasten. 't Is Vastenavond, men mag zich verkleeden. Trek jij je toog aan. Met je langen baard zullen de lui je voor zoo'n missionnaris houden en we zullen op de boulevards en in de kroegen de lui eens ergeren."

De meesten gaven luidruchtige teekenen van instemming. Die 't minst dronken waren — en daar hoorde ik — toe, bleven verlegen zwijgen.

Quartimond haalde de schouders op.

„Onzin," bromde hij.

„Waarom?"

„Omdat het.... onzin is."

„En wat nog meer?"

„Hij antwoordde niet. Ik was kalm genoeg gebleven om te merken, dat hij heimelijk bang was. Blijkbaar was hij bevreesd voor den toog, die hem, zooals hij had bekend, aan de schouders kleefde.

Ze bleven aanhouden.

„Ben je dan bang, dat die toog je zal branden?" zei een vrouw.

„Ik bang, stel je voor!" Met een sprong was hij op, gooide zijn stoel omver en was in de kamer ernaast verdwenen.

Vijf minuten later stond hij in ons midden met zijn toog aan. Hij droeg hem zoo gemakkelijk, dat men kon zien, dat hij zoo'n kleeding lang gedragen had.

„Daar heb je me nu," riep hij al aan de deur met een dwaze buiging en terwijl hij hartelijk of liever — wat niet hetzelfde is — hardop lachte. Want meer en meer werd me duidelijk, dat hij niettengenstaande die gemaakte vroolijkheid, inwendig leed."

Gij zult mij ten goede houden, dat ik eenige details verzwijg, spotternijen in woord en gebaar, die mij, al was ik dan ook vrijdenker, onaangenaam aandeden.

Zij schenen den afvalligen priester zelven te prikkelen.

„Kom, laten we gaan," zei hij opeens met zijn harde stem.

't Was al diep in den nacht. De straten waren vet en glibberig, de lucht nevelig, Hier en daar zag men een lantaarn, als een olielampje door de duisternis schemeren. Bijna niemand was er te zien op den boulevard de Courcelles, waar wij in een troep vlug voortstapten langs het kille en donker park Monceau. Tot nu toe had niemand acht geslagen op den toog.

Terwijl wij allerlei dwaze praat uitkraamden, liep Quartimond stil en somber tusschen ons in. 't Begon te motregenen, en de meest ondernemenden van het troepje kregen het te kwaad. We riepen rijtuigen aan, die van den boulevard Malesherbes terugkwamen. Maar een beetje ver-

the Bays at the southern and northern parts known respectively as the Fort- and Ladder-Landing. The points consist of two rocky spots not many feet in extent, where the native bootmen with expert dexterity assist passengers to make a landing.

The Town (known as Leverock Town and the Bottom) is reached from either landing after a climb up steps of mason work and the winding way along the edge of cliffs. One unaccustomed to climbing gets soon fatigued but the natives with considerable loads on their heads display wonderful agility and endurance.

The sight of the beautiful cottages, with their red painted dens at the entranct, soon compensates for the arduous task of reaching. The town is situated in the crater of an extinct volcano.

The island is typically volcanic in formation and must have erupted centuries ago evidenced by the rocks of volcanic debris particularly at the Fort-side. It is five square miles in extent with a population of about 1700. The inhabitants are mostly of European origin and have their complexions and rosy cheeks.

There are three principal settlements. The Town, Windward-Side and St. Johns. The climate is most salubrious, and living in the beautiful cottages on the Windwardside at an elevation of 1400 feet or at St. Jones at 1800 feet is most delightful and has to be experienced to be realized. These districts are reached after a considerable climb which journey may be accomplished on horseback. It is remarkable to notice the ease with which the horses go up and down the steep roads.

The Windwardside is ever more picturesque than the town, there being more houses and better ones.

The scenery of the island is altogether charming to admirers of natural beauty, whether the roughly chiselled craggy rocks, the flower of the sheltered slopes or the shrubbery of the sun parched hill-tops.

The men are mostly seamen and quite a large percentage qualified as navigators on many large ships on the Ocean. Those remaining at home do farming. The chief crops are Potatoes, and Onions.

The ladies with few exceptions do Drawn-thread work and Embroidery, wich are mostly exported to the United States of America to correspondents.

The people generally are kind and hospitable and I don't think it is possible for a visitor to the island to get stranded.

A visit to Saba is a revelation to one having no previous knowledge of the island. It is a great pity that no good Post-Cards are available.

There are Roman Catholic and Anglican Churches also an Apostolic Holiness Mission and several schools.

It was a great pleasure to meet Mr. Lampe, the Receiver, whose suave manner at once places one at his ease.

His duties are multifarious, finding him in fiscal, municipal and legal departments. Through his courtesy the privilege was accorded me of seeing and obtaining Magazines from the „Queen Wilhelmina Library" opened on the 31st August last in commemoration of the Queen's Silver Jubilee. The library is small but well arranged, containing usefull volumes and some of the best Magazines. The Books are classified on the shelves and an Index kept. I was surprised to learn that it was not unusual for 60 volumes to be out to subscribers at once. The Librarian and other ladies were present when I visited and whilst scanning a Magazine I saw „The Artist who paints pretty Ladies", I could not refrain from offering the well-deserved compliment, that, if I were that Artist I would have ample opportunities at Saba.

I had visited the island on three previous occasions and never before was I so greatly impressed with the natural beauty and grandeur.

I regretted however to see the effect that emigration is having on the population, but little else could be expected for fain would ever a gem elect to lie in deep unfathomed cave of ocean when it were possible to select more suitable surroundings.

Thanking the editor for the space allowed

I am,

faithfully yours

J. A. Howell.

Mannen van Beteekenis.

✠ Prof. Alph. Rijken. O. P.

Den 5n Februari overleed in het Klooster der Paters Dominikanen te Huisen bij Arnhem, op 65 jarigen leeftijd PATER ALPHONSUS RIJKEN, Magister in de Theologie.

Reeds meer dan 35 jaren waren zijn vingers, zijn handen, zijn lichaam zelfs gekromd door gewrichtsrheumathiek. Doch in dat broze lichaam huisde de geest van een groot geleerde. Bij zijn dood wijdden alle kath. dagbladen van Nederland waardeerende artikelen aan zijn nagedachtenis, waarvan wij hieronder twee plaatsen.

Bij zijn begrafenis was de kloosterkapel stampvol en onder de aanwezigen werden o. m. opgemerkt: JHR. MR. RUIJS DE BEERENBROUCK, Minister-President, MGR. DR. ALPH. ARIENS, MGR. J. A. S. VAN SCHAIK, de Universiteitsprofessoren DR. GERARD BROM, MR. VERAART, LEO JANSEN, DR. KORS, PASTOOR DR. BLOM, de groot-industrieelen J. VAN BESOUW te Goirle en VAN DAALDEROP te Tiel, een deputatie van het bestuur van Sabrietas, de Inspecteur van de Volksgezondheid ZOETMULDER, een deputatie van de R. K. Onderwijzersbond enz.

Het dagblad *de Gelderlander* plaatste onderstaand artikel:

.... Wij staan nu plots voor deze doodsbaar en de vrees, dat wij maar een halven indruk zouden geven van dezen grooten doode, kwelt ons. Het leven gaat zoo snel, dat het jonge geslacht nauwelijks oogen genoeg heeft om te zien, wat om hem heen gebeurt; van een vorig geslacht weet het weinig. En pater Rijken behoorde voor een deel tot een vorig geslacht, dat wil zeggen, hij stond in den vollen bloei van zijn werkkracht, toen de jongeren van nu pas kinderen waren. En zij vragen: wie is het, die daar in Huissen is gestorven en voor wien onze ouders in diepen eerbied het hoofd ontblooten?

Maar het behoeft ons toch niet te verwonderen, dat het jonge geslacht over de faam van pater Rijken al is heengegroeid. Hij was minder bekend in den lande dan honderd anderen, die veel minder hebben beteekend dan hij. In gerucht heeft hij zijn leven niet verdaan: hij werkte in stilte, maar werkte en zijn invloed was van verre strekking.

Wat hij als professor is geweest in Huissen, waar de jonge paters Dominicanen worden opgeleid in de oude wetenschap der heilige godgeleerdheid en gevormd naar den geest, den door de eeuwen beproefden geest der Dominicanenorde, hoevelen er door zijn handen zijn gegaan en aan wie hij zijn adem heeft ingeblazen als een stuwkracht voor het gansche leven, mogen anderen getuigen, die het beter kunnen weten dan wij. Doch wij vermoeden, dat maar weinigen buiten zijn invloed zijn gebleven; — want dat kenmerkte den rijkdom van zijn geest: hij deelde zijn schoone gaven kwistig uit naar alle zijden. Het is verwonderlijk: deze man was bovenal kloosterling, want hij kwam haast nooit buiten de poorten van het klooster, nooit in dezen zin dat hij de kracht van zijn persoonlijkheid in den strijd der openbare meening wierp; maar toch reikte zijn invloed op het openbare leven in Nederland ver en gingen er van hem lijnen uit naar allen kant. Hij stamt uit het boek van Genesis: uit de dagen der wording van het katholieke openbare leven; uit de dagen van den storm, toen er een wieling van nieuwe gedachten over de katholieke wereld ging en Leo XIII op de liberaaldenkende koppen hamerde met geweldige gedachten, die afketsten op vele harde schedels; maar zijn ingedronken als herinneringen aan ouden roomschen rijkdom door mannen als prof. Rijken.

Het was een tijd van worden toen, waarin leiders werden gevraagd, mannen, die boven hunnen dag uitstaken en vooruit konden zien om den weg te wijzen en de richting aan te geven. Er waren denkers en werkers noodig. Werkers om den nieuwen tijd op te sleepen tegen den ouden; denkers, die aan de werkers de zekerheid moesten geven van het weten, van den juisten weg en het goede doel.

Die denker was pater Rijken.

De man, die boven zijnen dag uitstak, was hij.

Tot hem kwamen de werkers en zij overlegden met hem, wat er gedaan moest worden en welken weg men uit moest om te slagen. Ach, het is zoo gemakkelijk om achteraf een oordeel te vellen over hetgeen er op kritieke momenten had moeten gebeuren; — maar wie zegt u, dat de sociale beweging nu op den rechten weg is en dat wij nimmer zullen erkennen in formatie en richting grove fouten te hebben gemaakt? Dat weten wij nog niet; dat kan niemand met zekerheid beslissen. En de beweging is al dertig jaar oud en lijkt wijs aan ervaring en geoefendheid. Hoeveel moeilijker waren de beslissingen in de eerste dagen van al die nieuwe bewegingen, die dertig jaar geleden uit den grond vlogen, die zich ontwikkelden en vermenigvuldigden, allen leiding vroegen, waarvan de een moest geremd en de ander voortgestuwd worden, waarvan deze reisde zonder kompas en gene voortsuisde zonder roer, hoeveel moeilijker was het toen koers te zoeken en te vinden. Wij denken aan het vraagstuk der katholieke of christelijke vakorganisatie: daaromtrent bestaat er nu geen twijfel meer, doch hoe heeft 't gestormd, toen de verschillende meeningen haar eigen zege noodzakelijk achten voor de eigen roomsche zaak, — en hoe rustten allen in de kalme beraadslagingen van het vredige klooster tusschen Waal en Rijn, in de loutering van wetenschap en godsdienst.

Tot hem kwamen alle meeningsverschillen, — en als ze niet tot hem kwamen, dan riep hij ze. Noodigde hij ze uit. Lokte hij ze tot zich. Hij had 'n intense belangstelling voor alles, wat 't openbare katholieke leven betrof, hij, man van wetenschap en studie, begroef zich niet, als zoovelen, sloot zich met zijn groote kennis niet op, maar steide al wat hij bezat, op de eerste plaats de groote gaven van zijn hart, dan zijn wetenschap, zijn doorzicht, zijn scherp oordeel, zijn kunst om anderen te overtuigen en tot de waarheid te brengen, — in dienst van de openbare katholieke zaak en zoo lag zijn kloostereel midden in het volle, woelige leven om dit leven te overstralen met zijn vredig en klaarheid brengend licht.

***

Aan één tak van het openbare katholieke jeven heeft hij in 't bijzonder zijn kracht gewijd, aan de drankbestrijding. Wij weten niet, of hij daarom met Dr. Ariëns in aanraking is gekomen, maar zeker is het, dat hij met dezen de R. K. drankbestrijding in Nederland heeft georganiseerd. Dit getuigt van de klaarheid in zijn grooten kop, dat hij vóór elke andere organisatie de noodzakelijkheid begreep van een strijd tegen het alkoholisme, hetwelk, dertig jaar geleden, als een eeuwige roes over het toenmalige geslacht lag. Tot beter werk, tot werk van hooger orde, was de massa, in het algemeen gesproken, toen niet in staat, gebonden als zij lag in de domme heerschappij van den jenever. Met Dr. Ariëns heeft prof. Rijken toen de drankbestrijding onder de katholieken gebracht en een lange reeks van jaren is hij de chef van den generalen staf geweest, die het meest door zijn artikelen in het maandschrift der organisatie, leeraarde en opwekte en tot volhouden aanspoorde.

De R, K. Kerk van Nederland is dezen grooten doode veel dank verschuldigd, omdat hij was een harer trouwste en ijverigste en meest begaafde dienaren. Een, die de beoefening harer van Christus geleerde deugden bovendien had gevormd tot den fijnbeschaafden christen, wiens bijzijn een vreugde en wiens omgang een leering was. Zijn leven moet een voortdurende opgang zijn geweest tot den Heer.... aan de hand van zijnen vader Sint Dominikus, in den bevoorrechien vrede van het klooster, in den dagelijkschen stuw van de priesterlijken taak.... de dood brak den letsten hinder, welke hem nog scheidde van zijnen God.

(*De Gelderlander.*)

In *Het Centrum* plaatste MR. DR. BARON VAN WIJNBERGEN, lid der

---

der was er nog volle licht in een café en buiten kon men ze hooren zingen en lachen.

Een paar stelden voor daar te gaan zitten.

De afvallige priester ging niet mee.

„Bepaald niet! Drinken jelui tot morgen, als je daar zin in hebt. Ik ga naar huis".

En hij draaide zich om en ging, ik had haast gezegd, hij vluchtte weg.

Ik liet mijn gezelschap in hun derderangskroeg — dat heet dan pleizier! — en haalde Quartimond in.

„Laat me alleen", bromde hij nijdig.

„Neen. Ik ga in dezelfde richting als gij. 'k Ga met u mee".

Hij haalde de schouders op en scheen bepaald te willen zwijgen. Maar een oogenblik later zei hij, terwijl hij me opeens scherp aankeek:

„Wel, dat was me ook een stomme aardigheid, die ze daar met me hebben uitgehaald, om mij dat ellendige plunje te laten aantrekken. Die lamme kerels. Walgen zou je ervan!"

„Waarom vraagt ge ze dan bij u?"

„Wat zal je eraan doen", zei de renegaat met een beweging van lusteloosheid. „Men moet zich in 't leven toch een beetje verzetten. Als je altijd zat na te denken, zou 't al te akelig zijn..."

Na die woorden zuchtte hij en verviel weer in zijn somber zwijgen.

Juist zouden we den boulevard de Courcelles oversteken, toen opeens, om den hoek van de rue de Prony, twee enorme lantaarns vlak aan den grond voor ons oprezen, als de twee oogen van een monster, en in dolle vaart op ons aanstoven. En tegelijk hoorden we 't vlugge, doffe snuiven van een automobiel, die zeker een paar gemaskerde of laatblijvers naar huis bracht, want boven 't geraas der machine uit hoorde men lachen en doordringend gezang. Naar de dolle vaart van de auto te oordeelen, was de chauffeur zelf al niet kalmer, dan de lui, die in 't rijtuig zaten.

„Maar opeens weerklonk vlak bij ons een angstkreet. Midden op den boulevard liepen twee menschen: een jonge man met den pelsjas, niettegenstaande de koude, open over zijn rok en een jonge vrouw in een „sortie de bal" ingepakt. Door 't plotseling verschijnen der schitterende lichten verschrikt, had de dame door een onwillekeurige beweging den heer achteruitgetrokken, juist toen deze vooruit wilde springen, en de arme man was languit op den grond gevallen. Wij ijlden erheen, maar 't was te laat. De volgepakte automobiel was al bijna om den hoek van den boulevard Malesherbes, na een hevigen schok gekregen te hebben, toen ze den man op den grond overreed.

„Voor onze voeten lag hij op zijn open pelsmantel vol modder uitgestrekt. Zijn borst was ingedeukt, zijn hemd aan flarden gescheurd en vol bloedspatten. Naast hem bleef met verwilderde oogen de jonge vrouw staan.

„Wij riepen om hulp. Een agent en een paar voorbijgangers kwamen aanloopen. Men schelde aan bij een apotheker in de buurt en vervoerde daarheen den verwonde, die kermde en meer dan één hevigen gil van pijn uitstootte. Huilend ging de dame achter ons aan, onbewust van wat ze deed.

Een dokter, die in allerijl ontboden was, legde het eerste verband en bleef bij den verwonde om te wachten tot de brancard zou komen..

Intusschen deden wij, Quartimond en ik, ons best om de dame bij te brengen, die door 't verschrikkelijke ongeluk geheel verbijsterd was. Onder haar opengeslagen mantel zagen we een frisch herderinnekostuum, *style Lodewijk XV*; in 't poeder op haar gelaat hadden de tranen sporen achtergelaten.

Ten laatste scheen ze uit haar verdooving te ontwaken. Ze keek Quartimond scherp in 't gelaat, greep hem bij den arm en zei opeens: „Och, eerwaarde, hoor de biecht van mijn man!"

„Ik!" riep Quartimond uit.

Mij zelven ging bij die vraag een siddering door de leden en ik zag Quartimond aan. Hij was bleek als een doode.

„Ach, ik smeek het u", bad de ongelukkige vrouw.

„Maar ik kan niet, onmogelijk!"

„Waarom niet?"

„Ik heb in Parijs geen zielzorg!"

„Maar mijn man sterft!"

„Ik ben... ik ben gesuspendeerd."

„Dat doet er niet toe. Gij blijft toch priester."

„Ah! Weiger niet. Ik bezweer u, weiger niet. Laat hem niet zoo sterven. In twee jaar heeft hij niet meer gebiecht."

En buiten zich zelve van angst hield de arme vrouw Quartimoud bijna met geweld vast.

„Intusschen zag ik 't zweet druppel na druppel uitbreken op 't voorhoofd van mijn vriend. Na eenige oogenblikken van inwendigen strijd, nam hij een besluit, maakte zich met geweld los, en zei op kouden, afgemeten toon;

„Die toog is een verkleeding. Ik ben geen priester."

„Och God! God!" kermde de ongelukkige... En toen de vuisten gebald bromde ze tusschen de tanden:

„Die vervloekte Quartimond! die vervloekte Quartimond!"

„Hè! Wat, wat zegt ge daar," vroeg op harden toon de afvallige, en keek haar strak in de oogen, terwijl hij met koortsige hand haar pols vastklemde.

„Ja," antwoordde zij met gebroken stem, „dat ellendige boek van dien gevloekten afvallige heeft hem als zooveel anderen, doen verloren gaan. Vroeger deed hij trouw zijn plichten; nu gelooft hij aan niets meer, zegt hij. En zoo moet hij sterven, zonder biecht, zonder priester... Ach! 't is vreeselijk, vreeselijk! vreeselijk!"

Op 't zelfde oogenblik kermde de gewonde, opende de oogen en zuchtte zacht: „Geneviève!... een priester!"

Wat er toen omging in 't hart van Quartimond, weet ik niet. Zou hij 't zelf hebben kunnen zeggen? Stellig heeft het geloof, dat geloof dat hem inwendig verteerde, hem de verschrikkelijke gevolgen doen zien van zulk een sterven; en dit doodsbed heeft hem met de snelheid van den bliksemstraal, een inzicht gegeven in de grootte van de verantwoordslijkheid, die hij op zich had geladen. Stellig ook is het priesterlijk bewustzijn eensklaps krachtig opgewekt in de ziel van dezen afvallige.

Hoe 't ook moge wezen, opeens zag ik Quartimond op de dame toeloopen. En met afgebroken woorden, maar toch duidelijk en krachtig zei hij:

„Ik heb u belogen. Ik ben priester, mevrouw. Ik ben afvallig, ik mag mijn functies niet meer waarnemen, maar priester ben ik toch. En waar 't een stervende geldt, daar heb ik altijd de macht om de absolutie te geven".

Jean Primart wachtte eenige oogenblikken, terwijl de toehoorders in gespannen aandacht zwegen.

Wat er volgde kunt ge raden.

Quartimond hoorde de biecht van den gewonde en vluchtte toen eensklaps als een waanzinnige weg; intusschen was de brancard gebracht en verleende ik mijne hulp bij het transport van den armen gekwetste, die zoo goed als stervende was.

Toen ik den volgenden dag Quartimond wilde gaan bezoeken, hoorde ik, dat hij niet thuis was gekomen.... Ik ging een anderen priester opzoeken om mij met God te verzoenen.

„En ge weet niet, wat er van hem is geworden?"

„Neen! Of.... maar dat is haast niet te gelooven!"

„Wat dan?"

„Wel, de vorige maand ging ik eens een kijkje nemen in 't klooster der Paters Karthuizers te Pignerol en ik zag in de kapel een pater bidden, die mij gewaar wordende, zijn kap over 't gezicht trok en zich diep voorover boog. Die houding en dit gedrag bij 't zien van een vreemdeling is bij een Karthuizer te gewoon, dan dat men daar iets uit zou kunnen besluiten.

„Maar 'k had toch even den tijd gehad, om de gelaatstrekken van den pater te onderscheiden. En dat kaalgeschoren, vermagerde gelaat, het voorhoofd vol rimpels, als dat van een tachtigjarige, trof me toch door een een gelijkenis met het uiterlijk van Quartimond. Maar een Quartimond, zoo veranderd, zoo oud geworden!.. Heeft de droefenis een man in vier jaren tijds zoo sterk kunnen veranderen. Is hij 't wel geweest?"

Tweede Kamer, het volgende *In Memoriam :*

„Wanneer ik hier ter plaatse een enkel woord wijd aan de nagedachtenis van den helaas! ons ontvallen Pater Rijken, dan doe ik zulks om plichtmatig uiting te geven aan een gevoel van overgroote dankbaarheid, en, ik durf gerustelijk zeggen, van kinderlijke piëteit.

Zij, die met mij het voorrecht hebben genoten gedurende een lange reeks van jaren onder zijn vrienden te behooren, zullen nimmer kunnen vergeten, wat Pater Rijken voor hen geweest is.

Als maar weinigen heeft hij jarenlang grooten en weldadigen invloed uitgeoefend op den gang van zaken in katholiek Nederland en ook daarbuiten.

Neen, pater Rijken was vóór alles priester, religieus — een dier priesters, die ons telkens beter maken, wanneer wij met hen in aanraking zijn geweest. Nooit kan genoeg geschat de waarde van den invloed, die van de zoodanigen onweerstaanbaar uitgaat, en van hem zoo overvloedig uitgegaan is.

En dan was pater Rijken, de goede, trouwe, hartelijke vriend — de vriend, die, kwaamt ge hem spreken over wetenschappelijke zaken, vóór alles informeerde met heerlijke belangstelling, hoe uw vrouw en kinderen het maakten, en bij het afscheid u op het hart drukte, toch vooral zijn groeten aan hen over te brengen.

En eindelijk zeer zeker was pater Rijken de groote veelzijdige geleerde, altijd bereid raad en voorlichting te geven, waar die gevraagd werd en hij ze geven kon.

Wanneer ik thans overdenk, hoevele waardevolle adviezen ik van hem — zoowel mondeling als schriftelijk — ontvangen mocht, dat zou een zekere ongerustheid zich van mij kunnen meester maken, of ik niet al te veel beslag gelegd heb op zijn o zoo kostbaren tijd, ware het niet, dat ik weet, dat hem niets, niets was te veel, — dat hij steeds met blijde gulhartigheid wenschte mee te deelen van den schat van geestesgaven, hem toebedeeld.

Maar wel wil ik dankbaar erkennen, dat ik mij niet herinner in den loop der jaren aan eenige zaak van beteekenis in het openbare leven te hebben deelgenomen, zonder zijn raad, zijn steun, zijn voorlichting; daarbij ontwarend, dat men, varend op zijn kompas, steeds veilig te land kwam.

En terwijl wij thans naar vrome Roomsche zeden hartelijk en vurig bidden voor hem, blijft ons de troostrijke overtuiging, dat daarboven hij ons niet vergeten zal."

A. van Wijnbergen.

Correspondentie van St. Martin.

St. Martin 25 Februari 1924

De linkervleugel van het schoolgebouw is nu in aanbouw, de muren geheel van concreet (beton).

Het werk staat onder voortdurend toezicht van den Heer Gezaghebber, wiens kantoor tijdelijk in het oude schoolgebouw gevestigd is.

Deze nieuwe bouw wint het in netheid en sterkte van den rechtervleugel. Toch is de symmetrie van het geheel bewaard gebleven. — Het aanbrengen van water, zand en steenen wordt gelijkelijk onder alle werklui verdeeld, zoodat iedereen een beurt krijgt en allen wat verdienen, wat een heel goede maatregel is.

Nu is men ook bezig met het bouwen van een grooten regenbak, in drie afdeelingen verdeeld.

—In den namiddag van 17 Febr. werd door Dr. NUNES in het Fransch een lezing gehouden te Marigot over *de hygienische verzorging van het kind*, welke lezing door een groot aantal bewoners werd bijgewoond en ook door de tegenwoordigheid van den maire, rechter, adjunct-maires, Secretaris, Marechal en andere ambtenaren, alsmede door den Gezaghebber met familie, en een paar ambtenaren en particulieren van het Hollandsch gedeelte vereerd werd.

Bij den aanvang werd de *Marseillaise* gespeeld door het muziekkorps van Marigot, waarna de Maire in gepaste bewoordingen alle aanwezigen dankte voor hun tegenwoordigheid in het bijzonder den Heer Gezaghebber met het Hollandsche gezelschap voor de moeite om van verre te komen ten einde deze lezing bij te wonen.

Tijdens de pauze speelde de muziek het lied: *A la Santé.*

Na afloop der lezing voerde de Heer DANIEL HODGE, 2e. Adjunct-Maire, het woord en uitte zijn groote waardeering in naam van de bevolking van het Fransche gedeelte van het eiland voor het groote nut dezer lezing hoopend dat dergelijke lezingen meermalen zou worden gehouden, vooral in verband met de groote, soms moedwillige, onwetenheid van sommige menschen op hygienisch gebied.

Na het aanbieden der eerewijn aan de officieele personen ter vergadering aanwezig, ging de menigte zeer voldaan uiteen onder het spelen van *La nuite tombante.*

De auto's voerden het Hollandsche gezelschap weer van Marigot naar Philipsburg terug.

— De Commandant met état-majoor van het in de Marigot-baai liggende Fransche oorlogsschip „*Antares*" heeft twee weken geleden in gezelschap met de Maire en den Franschen Rechter Philipsburg een bezoek gebracht. Na den Heer Gezaghebber en Dr. NUNES te hebben bezocht, gingen zij het Draadlooze Station bezichtigen. Vergezeld van deze beide heeren alsook van den Maire en den Rechter en zijn état-majoor bracht hij een bezoek aan 't hospitaal en de Gouvernements kantoren en gebouwen. Daarna zette hij de reis voort naar *Quartier d'Orléans.*

Saint Martin, 4 Maart 1924.

Z.Exc. Gouverneur BRANTJES is van zijn militairen adjudant VAN EYK VAN VOORTHUIJZEN vergezeld, Dinsdag 4 Maart 1924 des voormiddags om 10½ uur met den pakketschoener „*Virginia*" te St. Martin N.G. aangekomen. Van wege het kalme weer heeft de reis van St. Thomas hierheen wat langer geduurd dan gewoonlijk. Aan den steiger werd Z.Exc. door den Gezaghebber en de beide landraden verwelkomd. Verschillende ambtenaren en ook de Z.Eerw. Pastoor Hendriks zijn Z.Exc. daar eveneens komen begroeten. Van de gouvernementsgebouwen en verscheidene particuliere gebouwen werd terstond de vlag uitgestoken.

De Gouverneur heeft in de „*pasangrahan*" zijn intrek genomen. Bij aanplakking is bekend gemaakt dat er den 5n. van 10 tot 12 uur des voormiddags gelegenheid zal zijn voor particuliere audiëntie en dat den 6n. s'avonds om 8 uur receptie zal plaats hebben.

Berichten uit de Kolonie.

Allen die zich met 1 April a.s. op ons blad abonneeren en vooruit betalen, ontvangen de nummers van deze maand gratis.

Een gouden jubilaresse.

A.s. Woensdag viert het St. Elisabeth's Gasthuis een gouden feest.

Dien dag herdenkt de Eerw. Zuster DELPHINA den dag, dat zij 50 jaren geleden haar H. Beloften afgelegde in het Moederklooster van Breda.

Van die 50 jaren bracht zij er 46 onafgebroken door op Curaçao zonder ooit haar geboortegrond (België) en haar familie weer te zien.

Ruim 10 jaar geleden viel haar echter een groot geluk geheel onverwacht ten deel. Haar broer de Belgisch Dominikaner pater G. JOCHEMS was sedert verscheidene jaren als missionaris in de missie van Chili werkzaam. En toen deze in 1912 voor het eerst naar Europa ging, deed hij de reis via Panamakanaal en Curaçao.

En toen hadden broeder en zuster na 34 jaar van scheiding het geluk elkander voor het eerst weer te zien.

Zuster DELPHINA werd geboren den 21 Januari 1853 te Loenhout in België, deed haar intrede in de Congregatie van de Gasthuiszusters van Breda op 5 October 1872 en deed haar religieuze professie nu 50 jaar geleden op 19 Maart 1874.

Op den 21 Juni 1878 zette zij op Curaçao voet aan wal.

Zuster Delphina is de laatst overgeblevene van het reisgezelschap van zusters en de pastoors H. Frie en Jac. van Baars, die op dien dag hier met het zeilschip *de Rouville* aankwamen en die reis hierheen in 57 dagen volbrachten.

Toen in Februari 1882 het nieuwe Melaatschenhuis *Zaquito* voltooid was, werd Zuster DELPHINA benoemd tot de eerste Overste daarvan en verbleef daar tot augustus 1885, toen zij tot 2e Overste gekozen van het St. Elisabeth's Gasthuis daar terugkeerde.

Al dien tijd heeft zij haar zorgen besteed aan de verzorging en verpleging der arme zieken en nu sinds tal van jaren in de afdeeling arme en gebrekkige oude vrouwen, sinds twee jaar overgebracht naar het nieuwe Lourdeshuis, het vroegere woonhuis van den Heer Frits Muskus. Ondanks haar hoogen leeftijd werkt zij met al haar krachten, voortdurend haar ideaal verwezenlijkend om die arme oude stumpers een gelukkigen en tevreden ouden dag te bezorgen.

Moge de goede zuster DELPHINA nog lang haar verdienstelijk werk kunnen voortzetten en God haar leven sparen, tot troost der ouden van dagen en het vermeerdering en bekroning van haar eigen verdiensten.

Aan de jubilaresse onze hartelijke gelukwenschen.

Ons draadloosstation.

Met het *SS. Oranje Nassau* is de vorige week hier aangekomen de Heer C. VERHEUL (en echtgenoote), bestemd voor monteur van het Station op St. Martin.

—Gisteren vertrokken naar Bonaire de Heeren D. MOLENKAMP en M. ROSEMA voor het opstellen van het nieuwe fluitvonkstation aldaar.

De volgende maand wordt ook de installatie op Aruba omgebouwd.

— Sinds het krachtstation van *Daniel* verplaatst is naar het oud-quarantainegebouw op *Mundo Nobo,* worden de proefnemingen tot verbinding met het Station Malabar bij Bandoeng (Java) geregeld en met succes voortgezet.

Paarlvisscherij.

De paarlvisscherij op de kust van Guagira in den omtrek van Rio Hacha door de Venezolaansche visschers van het eiland Margarita had in de maand December een bijzonder gunstig resultaat. De opbrengst steeg tot 800.000 dls. waarvan de Regeering van Colombia aan belasting ontving 70.000 dls.

Amerikanen bij den Paus.

De vorige maand brachten twee Amerikaansche oorlogsbodems de *Colorado* en de *Pittsburg* een bezoek aan Napels. Bij die gelegenheid maakten meer dan 1000 schepelingen een excursie naar Rome en werden in de Troonzaal van het Vaticaan door Z. H. Paus Pius XI in plechtige audientie ontvangen. De Paus werden luide door hen toegejuicht, die hen allen zijn zegen schonk.

Ontvangen giften Indische oud-militairen.

Sedert de vorige opgave werd alsnog met veel dank ontvangen:

Van den heer H. B. te Maracaibo		f 100.—
„ „ „ P. R. K. alhier		10.—
	Totaal.	f 110.—

Voor de ontvangst van verdere kleine of groote gaven houdt zich gaarne aanbevolen.

C. VAN ROGGEN.

Het spellingsvraagstuk.

In de *Memorie van Antwoord* van Hoofdstuk V. *a* (Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen) van de Staatsbegrooting zegt de Minister, DR. DE VISSER:

De minister is, na ernstige overweging zoowel van het schrijven van den Algemeenen Voorzitter van het *Algemeen Nederlandsch Verbond* van 12 April 1922, en van het viertal conclusiën, waartoe een commissie uit dat Verbond was gekozen, als van het vraagstuk zelf van de spelling en de schrijfwijze van de Nederlandsche taal, van oordeel dat dit vraagstuk nog niet in een stadium is gekomen, dat een beslissing van de Regeering in welken zin dan ook, vrij algemeen bevrediging zou geven.

MUZIEKUITVOERING
Programma

1. Cantonian, Marsch, Reinkendorff
2. Ouverture Militaire, Deransart
3. J'ai tant pleuré Valse, J. Rico
4. I Granatieri, Potpourri, C. Valente
5. Sextetto sur Lucie di Lammermoor, G. Donizetti
6. Paillase, Fantaisie, L. Cavallo
7. Te Adoro, Danza, J. Campos
8. Il Bersaglieri, Marsch, Boccalari.

Zondagavond om 7.30 uur BRIONPLEIN.

Marktberichten.

De stand van de Curaçaosche export-artikelen op de markt van New-York was van 25 Januari tot 8 Februari als volgt:

Dividivi: De vraag naar dit artikel is iets verbeterd. Eenige partijen konden tegen 37.50 dls. per ton van 2000 pond geplaatst worden. De betere stemming ten opzichte van de huidenmarkt oefende een gunstigen invloed op den verkoop van dividivi, omdat het zoo veelvuldig voor het looien van huiden gebruikt wordt.

Geitenvellen: Noteering van geitenvellen uit onze kolonie goed gesorteerd 22 a 24 cts.

Aloë: In de laatste 14 dagen zijn opnieuwd ladingen, in totaal 1200 kisten, aangekomen. De verkoop is zeer beperkt. En door de komst van deze nieuwe ladingen is de voorraad tot 2700 kisten gestegen, wat een zeer ongunstigen invloed op den prijs heeft. Volgens geruchten zou een kleine partij van 40 kisten tegen 9½ cts. verkocht zijn en ook vernam men dat een groote partij door een verscheper tegen dienzelfden prijs is aangeboden. Feitelijk is de vraag naar het artikel op het oogenblik *nihil.*

De Amerikaansche Torpedojagers.

Gisteren middag zijn de drie Amerikaansche torpedojagers *Humphreis, Kane* en *Hopkins,* na 12 dagen hier vertoefd te hebben, vertrokken met bestemming naar Guantánamo (Cuba.)

Gedurende hun verblijf werden de officieren door den wnd. Gouverneur Mr. J. B. Gorsira per auto in de gelegenheid gesteld de mooiste punten o.a. Caracasbaai enz. van ons eiland te bezichtigen, dien middag ontving ZExc. hen tot een *five o'clock thea* ten zijnen. Ook de Amerikaansche consul gaf een avondfeest hun ter eere. Dinsdag gaf de *Cur. Sport Club* in het clubgebouw op Schaarloo een instuif ter eere van den etatmajor, terwijl Donderdagavond ten 7.45 uur de commandanten een receptie gaven aan boord der schepen. Zeer interessant was daarbij een radioconcert te Boston, dat zeer duidelijk door de bezoekers gehoord werd. Wij twijfelen er niet aan of de commandanten, officieren en schepelingen hebben hier aangename dagen vol afwisseling op ons eiland doorgebracht.

Een Curaçaosche Kunstschilder.

De bekende beeldhouwer en kunstschilder de Heer JOHN DE POOL heeft dezer dagen een prachtig portret van H. M. KONINGIN WILHELMINA voltooid dat voor belangstellenden ter bezichtiging is ten huize van zijn zuster Mevrouw de Wed. ARAUJO-DE POOL. Het schilderstuk is bestemd als een geschenk voor het Hollandsche Gezantschap te Caracas, waartoe H. M. de Koningin haar toestemming verleend heeft en door H. M's Gezant den Heer D'ARTILLAC BRILL dankbaar aanvaard is.

De toeristenbooten.

Maandag morgen ten 6 uur stoomde de toeristenboot *Empress of Britain* majestueus onze haven binnen.

460 Amerikanen waren dien dag onze gast, die onmiddelijk alle auto's voor het bezoek der buitendistricten, die ook alle winkelmagazijnen voor het doen van hun inkoopen in beslag namen. Het is dien dag een heele drukte geweest. Aan boord waren o. a. ook de twee beroemdste Amerikaansche chirurgen met een wereldvermaardheid, n. l. Dr. BALFOUR, specialist voor maagziekten en Dr. JUDD, specialist voor ziekten van de galblaas en darmen, beiden verbonden aan de cliniek van MAYO'S BROTHERS te Rochester, Minosota. Nog een andere celebriteit Mr. LEE, hospitaal-architect vergezelde hen. Door onze geneesheeren Dr. KUMMER en GAERSTE begeleid, brachten zij een bezoek aan het St. Elisabeth's Gasthuis.

Het is te hopen, dat voortaan elk jaar deze toeristenbooteu onze haven zullen komen bezoeken.

— Naar aanleiding van de komst van het SS. *Orca*, waarvan wij de vorige week meldden, dat dit schip niet hier binnen kwam en doorstoomde naar de Caracasbaai, moeten wij eerlijkheidshalve nog meedeelen, dat zulks niet aan den loods kan geweten worden, doch dat dit geschiedde op uitdrukkelijk verlangen van den kaptein zelf, die zulks reeds den avond te voren per draadlooze verzocht had: *Weather too bad for entering; proceeding Caracas Baai. Send cars there soon possible.*

CLARK.

Officiëele Berichten.

De heer H. Schotborgh is eervol ontheven van de betrekking van plaatsvervangend hypotheekbewaarder alhier en als zoodanig is benoemd de heer P. T. S. Krafft.

De heer Jac. F. Haayen is tijdelijk belast met de betrekking van hoofdcommies ter Administratie van financien.

De heer Jac. F. Haayen is toegelaten en gerechtigd verklaard tot de uitoefening der functien van tolk en translateur in de Engelsche en Nederlandsche talen.

Guayaquil (Ecuador) is wegens pest besmet verklaard.

Aan Mej. J. Groen, vakleerares voor Engelsch aan de Wilhelminaschool alhier, is tot verder herstel van gezondheid, acht dagen verlofsverlenging verleend.

De heer A. C. Goilo is aangewezen tot depothouder van frankeerzegels, briefkaarten en gezegelde briefomslagen.

Aan den seiner bij den post voor D. T. alhier F. H. Ruiz is veertien dagen verlof naar Aruba verleend.

De heer C. Verheul is benoemd tot monteur bij de draadlooze telegrafie, met Philipsburg als voorloopige standplaats.

Aan Mej. A. W. Hellmund, onderwijzeres 4e klasse aan de openbare school te Kralendijk, Bonaire, is tot herstel van gezondheid een maand verlof verleend;

Mej. C. M. Perret Gentil is tijdelijk werkzaam gesteld aan genoemde school.

Zitting

van den Kolonialen Raad op Maandag, den 17den Maart 1924, des avonds om 8 uur.

Te behandelen onderwerpen:

Ingekomen stukken.

Willemstad, 14 Maart 1924.

De Griffier van den Raad,

BOOMGAART.

Politieke film.

XLV.

Na door Duitschland, Italië, Zweden, Polen en eenige Balkanstaten te zijn erkend als *de jure* bestaande, kon de Sovjet-Republiek met reden verwachten, dat de overige volken als volgende schapen over de brug zouden komen; hun onwrikbaar vasthouden aan de Bolshiviki-beginselen bleek geen voldoende steen des afstoots te wezen, nu het economisch-rijke achterland van Don en Dnjeper voor den handel en de consumptie der volkeren braak bleef liggen. Vandaar dat ook Mac Donald, de nieuwe Engelsche premier, die zichzelf met zijn regeering meer familie gevoelt met de Moskousche Heeren, er toe overging den blinddoek weg te werpen en ook de Sovjetrepubliek recht van bestaan toekende. Bij hem zal eveneens de overweging zwaar hebben gegolden, dat het er ten slotte weinig op aan komt, van welke kleur de politieke lakens zijn, mits ze maar niet worden aangewend om iemand op te knoopen. En indien er een *modus vivendi* kan worden gevonden, waarbij de Engelsche handel profiteert,— wanneer de Russische producten op de Europeesche markt wederom verschijnen, — indien de onderdanen van Albion hun papieren en effecten niet langer als waardelooze briefjes (vodjes papier) behoeven te beschouwen, — wel, dan doet het er niet veel aan af of te Petersburg en driedubbel gekroonde czaar regeert of wel te Moskou in het Kremlin de opvolger van burger Lenin, de heer Rykof, een der vier volkscommissarissen. In de politiek gaat immers het egoismebeginsel steeds op: om wille van de smeer likt - hier in casu - Mac Donald den Russischen beer. Dat dit ook geen ongevaarlijk spelletje is en hij zich evengoed de tong kan branden als de kat bij de kandeleer-operatie blijkt wel uit de karakterschets, die een Franschen journalist na een interview over den nieuwen leider ontwierp.

Rykof blijkt daaruit te zijn een volbloed nationalist, een pan-Rus, wien alles heilig is wat zijn land en burgers doen, mits het maar typisch en onvervalscht Russisch is.

Aan vreemdelingen heeft hij een ingeboren hekel en hij bemoeit zich met hen slechts in zoover het absoluut noodzakelijk is. Buitenlandsche gewoonten, ingevoerde costuimen, artikelen van import, van dit alles walgt de man, die niets liever zou wenschen dan dat de Russische boer het nationale type werd; allen achter de ploeg in het éëne groote bouwland van Archangel tot Odessa, van Wilna tot Astrakan of riviervisschers, die hun leven slijten aan de oevers van Wolga, Boeg en Dnjeper. Aan zulk een impetueus man, die verklaarde de wereld om hem heen niet noodig te hebben en door een zwaar-protectionistische politiek de waren der vreemde landen buiten de grenzen te zullen houden, die in Rusland alleen de kiemen brengen van demoralisatie en ongezonde begeerten, — aan zulk een man zijn de teugels van het bewind in Oost-Europa overgelaten.

Gelukkig, dat er nog een Congres van de Unie van Sovjet-republieken bestaat, dat in laatste instantie nog wat in de melk heeft te brokken. In de vergadering van dit Congres is dan met groote voldoening vernomen, dat het Rijk van Groot-Brittanje onder zijn socialistische regeering de Sovjets hebben erkend. Nimmer heeft nog het hof van St. James een tegemoetkomende houding aangenomen, steeds met den sabel gerinkeld of het zwaard van den economischen boycot gehanteerd. Met alle middelen wil het congres dan ook bereiken een volledige overeenstemming met het Britsche volk, twistvragen oplossen en de relaties van vroeger wederom nauwer aanhalen, mits „beide volken zich niet mengen in elkanders binnenlandsche aangelegenheden."

Radowsky is naar Londen afgereisd en heeft aan Mac Donald de bereidwilligheid zijner regeering overgebracht om alle vroegere tractaten te herzien, naar openstaande vorderingen en verplichtingen tusschen beide staten en hun onderdanen een commissioneel onderzoek te doen instellen en middelen te beramen voor het .... herstel van Ruslands crediet in Groot-Brittannië!

In cauda venenum! De Sovjet heeft geld noodig en tracht nu uit de goedgevulde Engelsche schatkist eenige „bonnetjes" op te diepen. Hetzelfde spelletje als op de conferentie in Den Haag twee jaar geleden, toen Tsjitsjerin de quaestie der credieten aansneed, doch stom bleef als de man van Portici vanaf het oogenblik dat de waarborgen werden aangeroerd.

Engeland kan nu de proef nemen en is het lichtglas, waaraan andere naties zich kunnen spiegelen. Dan zal het duidelijk blijken of de Sovjets zijn te vertrouwen en welke rol de nieuwe verschrikkelijke Iwan-Rykof daar mag spelen.

***

Ondertusschen zijn in Duitschland de economische commissies aan het zoeken en speuren in grootboeken van banken om als vaardige accountants de getallen der gevluchte kapitalen te achterhalen, daarnevens balansen van industriëele ondernemingen verwerken, — alles om den omvang van het Duitsch bezit te bepalen, de begrooting in evenwicht te brengen en de eeuwige „Stabilierung" van de Mark te voorschijn te tooveren. Naar verluidt vinden de plannen van Dr. Schacht tot oprichting van de goudnotenbank, die de rentemark zal moeten vervangen — wat natuurlijk groote catastrophen meebrengt — gunstig onthaal bij de rondreizende detectivecommissies. Spoediger dan men denkt zullen de projecten aan de Herstelcommissie worden voorgelegd, die dan heeft te kiezen of te deelen; deelen beteekent hier zooveel als zich een pin op de neus plaatsen, daar naar algemeene overtuiging de oprichting der bank, die voorloopig buiten de kwestie der schadevergoeding dient te staan, dringend noodzakelijk en eenigst noodzakelijk is om het Duitsche crediet niet in een bodemloozen put te laten verdrinken.

Terwijl in Frankrijk de binnenlandsche moeilijkheden zich ophoopen en in de Kamer zich reeds incidenten voordoen naar aanleiding der besluitenwet (welke de regeering de macht verleent zonder goedkeuring van het parlement maatregelen te treffen), wil het met de buitenlandsche politiek ook niet vlotten in chauvinistischen geest. Poincaré heeft reeds een échec geleden met zijn Palts-troetelzaakje. Naar aanleiding van de duidelijke vingerwijzingen van Mac Donald heeft de minister-president op de Duitsche nota geantwoord, dat de Fransche autoriteiten de Separisten in den Palts nimmer hebben gesteund. Hij beriep zich hier op een mededeeling van zijn favoriet ter plaatse, generaal de Metz, die verklaarde geen separatisten te kennen, wel autonomen; een kinderachtig woordenspel, daar de autonomen juist overal de afscheiding hebben geproclameerd.

Onder den druk van Engeland is nu de Palts-affaire aan het doodbloeden; overal treedt de Rijkspolitie weer normaal op en komen de regeeringsgebouwen in handen der rechtmatige bezitters.

***

Lloyd George heeft zijn ouden „vriend en vijand tevens" nog een kwaden kool gestoofd. Het fijne van de zaak is nog wel niet uitgelekt, doch er is „something rotten." Tijdens de opstelling van het Versailles-verdrag moet Clemenceau met Wilson (terwijl Lloyd George voor herademing naar Londen was gereisd) een clausule — geheime paragraaf — opgesteld hebben, waardoor aan Frankrijk het recht werd verleend den Rijn te bezetten. Men wil nu van Fransche zijde dit geheim verdrag ontkennen, zich beroepende op het feit dat Lloyd George onmiddellijk na zijn terugkomst hierover is ingelicht. Frankrijk heeft deze clausule willen publiceeren, doch had hiervoor krachtens vroegere afspraak de toestemming noodig van Engeland. Aan Lloyd George werd tijdens de laatste regeeringscrisis dit Fransche geelboek doorgezonden, doch deze antwoordde niet; eerst na den dood van Wilson opende zich de discussie door een interview van den Engelschen ex-premier aan een Amerikaansch dagblad, dat thans gepubliceerd is. Ofschoon we het fijne van de zaak niet te weten konden komen, overtuigt toch het volhouden van zijn meening door Lloyd George ons, dat er tot iets „militairs" is besloten, dat niet in orde was.

Wellicht zal het Ramsay Mac Donald gegeven zijn alle donkere plekken in de Engelsch-Fransche verhouding te belichten, gedachtig aan zijn tot Poincaré gericht antwoord, dat het „voor het heil der menschheid en het belang van den wereldvrede noodig is elkander niets te verbergen" en dat men „zeer goed openhartig kan wezen zonder elkander vijandig te zijn."

Bekendmaking.

De verkoop van Jumeelen en van Gouden en Zilveren voorwerper, ter Spaar en Beleenbank van Curaçao beleend van den **5 Mei** af tot en met **31 December 1922**, onder **No. 3608 D** tot en met **No. 5237 E**, zal plaats hebben op Donderdag den 20den Maart a. s. en volgende Donderdagen.

Belanghebbenden worden verzocht den verkoop te voorkomen door de aanzuivering der verschuldigde interesten.

Curaçao den 15 Maart 1924.

De Voorzitter
8 H. J. Cohen Henriquez